

Muistio käynnistä Isonkyrön vanhassa kirkossa
heinäkuun 11 päivänä 1973

Katselin ja arvioin vanhaa kirkkoa lähinnä Mallilan laatiman alustavan korjaustyöohjelman mukaisesti. Maisemaan koetin suhtautua miljöökriittisesti.

Tulokset ja mielipiteet:

Vanha kirkko

Vanhan kirkon käyttöönotto ei ehkä sittenkään ole niin vakava asia, kunhan se ei tapahdu Mallilan asustavien suuntaviivojen mukaisesti. Ne toimenpiteet, jotka kirkossa voitaisiin käyttöönottoa silmälläpitäen tehdä perustusten sisäpuolisen vahvistamistyön ja maalauksiin liittyvien kunnostustoimenpiteiden lisäksi ovat:

1. penkit uusitaan perinteellisen penkkijärjestyksen mukaisesti.
2. mikäli ovet halutaan muuttaa alkuperäisille paikoilleen sisäänpäin aukeaviksi, olisi syytä palauttaa kynnyskiveyksen vaatima lattiataso, joka paikoin on n. 20 - 30 cm nykyisen lattian alapuolella. Tässä tapauksessa jouduttaisiin myös uusimaan ovet asehuoneen eteläovea lukuunottamatta (nykyiset huonokuntoiset ovet vuodelta 1858)
3. urkukysymys tulisi voida ratkaista pienoisoruilla
4. päädyt voitaisiin maalata punaisiksi

Kaikki muu olisi periaatteessa nykyisten osien kunnostamista ja konservointia ja paikallaan säilyttämistä. Rekonstruoidulle alttari-kaapille ja nykyisen eteläseinustalla olevalle lehterin kaiteelle voisi koettaa löytää uudet sijoituspaikat.

Ympäröivä maisema

Kirkon ulkopuoliseen perustusten vahvistamistyön yhteydessä tullut irtomaa on tasattu joen rannalle kirkon pohjoispuolella siten, että luonnollinen rantalinja on häiriintynyt. Se tulisi palauttaa entiselleen.

Vanhan kirkon ja pappilan välinen alue, jonne seurakuntataloa on suunniteltu, ei kirkon maiseman kannalta ole niin hallitseva kuin on puhuttu. Siihen vaikuttaa ehkä osaltaan sekin, että vanha kirkko peittyi puiden varjoon, eikä erotu kasvillisuutensa ja yleishahmonsensa puolesta sellaiseksi ajallisen syvyyden omaavaksi saarekkeeksi, millaiselta se näyttää joen toiselta rannalta katsottaessa.

Hyvin suunniteltuna seurakuntatalo on täysin mahdollista sijoittaa esim. pikku pappilan tienoille Mallilan viimeksi esittämään paikkaan. Se, mikä ei enää yhtä hyvin sopeudu alueelle, on seurakuntatalon vaatima rinnakkaistie, sillä se rikkoo maisemaa ja mielikuvaa joen läheisyydestä.

Alueen kokonaiskuvaa hahmoteltaessa olisi lähdettävä liikkeelle pisteistä joki ja kirkko sen rannalla, suunnitella ensimmäiseksi niiden tarvitsemat maisemanhoidolliset toimenpiteet (puiden kaatoa, alueen puhdistamista liiallisesta kasvillisuudesta) ja sitten tehdä alueesta pienoismalli, sijoittaa seurakuntatalo sen pohjalta, ryhmitellä sen massat, liikennejärjestelyt, ajatella tilannetta niin, että pari alueen uudempaa uudisrakennusta joskus häviää jne.

Kirkon tulisi olla maiseman kiintopiste, kaikki muu voidaan suunnitella.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 1973

Marja-Terttu Knapas